

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В МЕЖАХ АНТРОПОЦЕНТРИЧНОЇ ПАРАДИГМИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Черняхівська Вікторія, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної академії управління персоналом

<https://orcid.org/0000-0003-4135-7770>

e-mail: vikysiya@ukr.net

Тихоненко Олександр, аспірант III року навчання з відривом від виробництва кафедри публічного адміністрування

Отримано: 04.11.2020

Ухвалено до друку: 28.12.2020

Опубліковано: 26.02.2021

Черняхівська В., Тихоненко О. (2020). Методи дослідження гендерної політики в системі державного управління в межах антропоцентричної парадигми наукового пізнання. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління*, (13), 80-87. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2021/13-9/9>

Анотація

У статті, в межах антропоцентричної парадигми наукового пізнання, досліджено традиційну для української науки державного управління методологію гендерних досліджень. Акцентовано увагу на багатомірності моделі гендера та інтегрованому характері поняття «гендерна політика в державному управлінні». Порушено блок проблем, які кореспондують із центральною проблемою ефективного використання кадрового потенціалу України, задіяного в системі владно-управлінських відносин на основі високої цінності ідей розбудови правової держави громадянського суспільства та реального забезпечення прав українських громадян на вільний, самодостатній розвиток у всіх сферах суспільного життя незалежно від статі.

Зроблено висновок, що на межі третього тисячоліття ідея людиномірності наукового пізнання набула парадигмальної значущості та утворила підґрунтя для антропоцентричної концепції, яка синтезує світоглядні і наукові дослідження в гармонійну систему знань, ідей та поглядів про людину.

Особливістю методології антропоцентризму визначено спрямування на відшукування концептуальних зв'язків між індивідом, індивідуальністю, особистістю та створення інтегральної системи понять, яка здатна охопити в єдиному синтезі соціальну, психологічну й біологічну специфіку природи людини та її творчої діяльності. Наголошено, що антропоцентрична парадигма наукового знання покликана інтегрувати багатовекторність світоглядного і наукового знання на основі актуалізації морально-етичних та естетичних принципів у стосунках між людьми задля запобігання антигуманних проявів у їхньому повсякденному житті та професійній діяльності.

Доведено, що ефективне функціонування системи державного управління залежить від раціонально виваженої моделі гендерної політики. В основі побудови такої моделі має лежати ідея цілісності системи державного управління у розумінні взаємозалежності політичної влади, репрезентантом якої є політична еліта, державної влади з державним апаратом і системою державної служби, суспільства і громадян.

Ключові слова: гендер, гендерна політика, державне управління, суспільство, паритетна демократія, дискримінація, права людини, гендерна рівність.

Вступ

Загальна характеристика проведеного дослідження, результати якого відображаються у статті. Багатомірність моделі гендера та інтегрований характер поняття «гендерна політика в державному управлінні» вимагає застосування комплексу методів пізнання, що в поєднанні складають методологію дослідження порушеної у статті проблеми. Пізнавальний потенціал методологічних підходів та методів залежить від правильно обраної наукової парадигми, зорієнтованої на посилення ефективності державного управління.

В статті порушено блок проблем, які кореспондуються із центральною проблемою ефективного використання кадрового потенціалу України, задіяного в системі владно-управлінських відносин на основі високої цінності ідей розбудови правової держави громадянського суспільства та реального забезпечення прав українських громадян на вільний, самодостатній розвиток у всіх сферах суспільного життя незалежно від статі.

Метою даного дослідження є визначення шляхів удосконалення традиційної для української науки державного управління методології гендерних досліджень.

Огляд наявних публікацій. За основу проведеного дослідження взято наявні у вітчизняній науковій літературі публікації присвячені соціокультурній парадигмі пізнання, теорії гендеру та методології та концептуальній базі антропологічного підходу, що дозволило органічно інтегрувати компаративістський аспект вивчення українського та закордонного досвіду, запровадження паритетної участі жінок і чоловіків у системі державного управління з урахуванням широкого контексту культурно-історичних стереотипів. Зокрема нами вже наголошувалося, що на сучасному етапі розвитку українського суспільства досягнення політики гендерної рівності, впровадження її в систему суспільних відносин, в усі сфери соціального життя, здійснення на її основі належного громадського та державного управління однозначно успішно вирішується на конституційному та законодавчому рівні (Черняхівська, 2018, с. 51).

Джерела

Проведене дослідження є складовою загального вивчення досвіду формування та реалізації гендерної політики в системі державного управління України та країн-членів ЄС. Безпосередньо результати дослідження сформульовано з урахуванням даних звітів за результатами моніторингу імплементації Національної стратегії у сфері прав людини (2016-2020 роки), національної доповіді «Цілі розвитку тисячоліття. Україна: 2000-2015», підготовленої за сприяння проекту програми розвитку ООН «Прискорення прогресу на шляху досягнення Цілей розвитку тисячоліття в Україні», статистичних даних Головного управління державної служби України (2015-2020 роки) та аналіз державних стратегічних документів України щодо врахування адаптованих для України Цілей Сталого Розвитку до 2030 року.

Методологія

Обґрунтованість теоретичних положень, висновків наукового аналізу та достовірність результатів дослідження забезпечено використанням сукупності філософських, загальнонаукових та спеціальних методів. У роботі використано структурно-конструктивістський (у межах проведеного аналізу динамічних вимірів гендерних відносин на мікрорівні, а також при вивченні структурних факторів, що визначають рамки гендерних відношень), соціологічний та соціопсихологічний (у межах визначення соціальної обумовленості жіночого та чоловічого буття та аспектах конструювання соціальної статі), аксіологічний (у межах формулювання авторського бачення «глибоких відмінностей» між чоловіками та жінками, які перебувають не в опозиції, а доповнюють одне одного), функціональний (у межах проведеного аналізу об'єктивних підстав для розподілу гендерних ролей у суспільстві, обумовлених самою природою), інституціональний (щодо формулювання авторського бачення забезпечення

гендерної рівності формальними й неформальними соціальними інститутами) і соціокультурний підходи (з метою розкриття механізму культурної взаємодії, обґрунтування ролі особистості з її культурними властивостями і творчою діяльністю), як традиційні для досліджень з питань гендерної політики та гендерної демократії.

Порівняльний аналіз типових моделей гендерної рівності здійснено на основі діалектики синхронії і діахронії, яка надала можливість уявити динаміку зміни гендерних стереотипів із збереженням їх фундаментальних характеристик, притаманних конкретному суспільству.

Комплексність проведеного дослідження забезпечила раціонально-виважений характер отриманих результатів щодо удосконалення традиційної для української науки державного управління методології гендерних досліджень в рамках гуманістичної управлінської парадигми.

Результати

Згідно з висновками переважної більшості сучасних дослідників державного управління Україна, в сучасних умовах суспільної трансформації, переживає глибоку кризу, яка є чи не головною причиною інших кризових явищ в усіх сферах суспільного життя. Так, О. Рудницька та О. Сидорчук однозначно у висновках, що кризові явища посилюються, їх причиною є аморальність значної частини бюрократичної верхівки, деградація гуманістичних цінностей, різноплановість цілей різних соціальних груп населення, тотальна бідність населення і т.п. У цьому разі, нагальною є потреба в керівниках з високою моральною та інтелектуальною репутацією, керівниках, спроможних на основі глибоких знань запропонувати народові системну концепцію модернізації, яка поєднала б духовну чистоту, життєздатну економіку, права людини й соціальну державу (Рудницька, 2014).

На думку окремих науковців, оскільки в процесах державного управління центральним є людський фактор, до окремого блоку проблем слід віднести проблеми патріотизму, професійності, порядності, керівництва та лідерства, ініціативності, людяності, гармонізації відносин, іміджу тощо (Методологія державного управління як галузі науки, с. 31). У цьому руслі і в теорії, і в практичній діяльності актуалізується переосмислення ролі цінностей в управлінні, що, на думку Ю. Сурміна: «приведе до розвитку ціннісної парадигми управління й актуалізації проблеми управління цінностями» (Методологія державного управління як галузі науки, с. 9-10).

Погоджуючись з Ю. Сурміним, вважаю за необхідне додати, що ця перспектива вимагає зосередження уваги на необхідності модернізації об'єкта науки державного управління у частині узгодження його з новими об'єктами дослідження, визначеними розвитком фундаментальної та гуманітарної наук другої половини ХХ ст.

Такими об'єктами на думку В. Стьопіна, є людиномірні системи, що саморозвиваються. Їхня особливість полягає в тому, що їх частиною є як людина так і її діяльність (Степин, 2003, с. 7).

На межі третього тисячоліття ідея людиномірності наукового пізнання набула парадигмальної значущості. Вона є основою досліджень когнітивних, ціннісних, комунікативних, прагматичних, світоглядних і методологічних аспектів наукової діяльності, сприяючи теоретичній реконструкції історичного розвитку науки, експлікації змісту її гуманізації та гуманітаризації.

Важливим у цьому напрямку є гуманітарний ідеал науковості як утілення загальних особливостей пізнання світу людини. Гуманітарно-епістемний стандарт репрезентує не лише предметно-методичну специфіку гуманітарного знання, а й людську компоненту наукового пізнання загалом, що дозволяє розглядати цей ідеал як масштаб оцінки змістовності гуманітарних трансформацій сучасної науки (Скакун, 2015).

Людиномірність науки створює підґрунтя для антропоцентричної концепції, яка синтезує світоглядні і наукові дослідження в гармонійну систему знань, ідей та поглядів про людину (Скакун, 2013). Антропоцентризм у сучасному розумінні постає з одного боку, як модель розвитку, зорієнтована на максимальне розкриття потенціалу кожної людини, створення гідних умов для реалізації її інтелектуальних та творчих здібностей і можливостей, а з іншого – як принцип, що не просто констатує виняткову роль людини у світобудові, а формує необхідні методологічні, гносеологічні, аксіологічні та етичні настанови розвитку людиномірних ідей.

Особливість методології антропоцентризму полягає в тому, щоб знайти концептуальні зв'язки між індивідом, індивідуальністю, особистістю та створити інтегральну систему понять, яка здатна охопити в єдиному синтезі соціальну, психологічну й біологічну специфіку природи людини та її творчої діяльності (Скакун, 2015). У цьому разі, слід погодитись із зауваженням І. Скакуна, що «сучасна концепція антропоцентризму покликана не лише послуговуватись людським бажанням, а й надавати їм ціннісні орієнтири, забезпечуючи подальший розвиток людства» (Скакун, 2013).

Як вже нами наголошувалося, в рамках соціокультурного підходу важливо щоб в порівняльних характеристиках різних моделей політики гендерної рівності здійснювався аналіз як існуючих моделей типів держав, відносин влади та домінування, так і моделей типів суспільств - антропоцентристського чи соціоцентристського. Такий аналіз дає змогу пояснити не тільки соціальні причини усталених у тому чи іншому суспільстві гендерних стереотипів, а й причини, генетично запрограмовані на рівні ментальних уявлень про роль чоловіка й жінки в суспільстві (Черняхівська, 2020, с. 219). Таким чином, антропоцентрична парадигма наукового знання покликана інтегрувати багатовекторність світоглядного і наукового знання на основі актуалізації морально-етичних та естетичних принципів у стосунках між людьми задля запобігання антигуманних проявів у їхньому повсякденному житті та професійній діяльності.

У державному управлінні неминуче присутня антропологічна складова. Звернення до антропоцентричного підходу пояснюється необхідністю модернізації управлінського апарату на основі, перш за все, мотиваційних технологій для управлінського персоналу в ході адміністративної реформи в Україні (вони торкаються глибинних процесів гуманізації та антропологізації владно-управлінських відносин), а отже, і новим розумінням системи державного управління, в центрі якої головною фігурою є людина-професіонал, а не ресурсний субстрат державного механізму.

Отже, усі проблеми, які стосуються удосконалення державного управління на основі гендерного підходу, мають вирішуватися в рамках гуманістичної управлінської парадигми. Це парадигма функціонування державного управління, за якої людина визнається найвищою соціальною цінністю, а забезпечення її прав і свобод визначає зміст і спрямованість управлінської діяльності.

Достатньо ефективне функціонування системи державного управління залежить від раціонально виваженої моделі гендерної політики. В основі побудови такої моделі має лежати ідея цілісності системи державного управління у розумінні взаємозалежності політичної влади, репрезентантом якої є політична еліта, державної влади з державним апаратом і системою державної служби, суспільства і громадян. Проте, з урахуванням сучасної диференціації предметних сфер науки державного управління матеріалізувати таку ідею вкрай складно. Мова йде про те, що теоретико-методологічна база, на яку спирається наука державного управління, формувалась в окремо взятих галузях суспільствознавства: економіці, менеджменті, політології, психології, правознавстві, соціології, теорії управління, філософії та ін.

Відповідно, сформувався предметна диференціація між державним управлінням і державною службою окремо в юридичній, економічній науках, соціології, політології тощо. Як наслідок, державне управління та державна служба як єдина цілісна система виявились штучно поділеними на частини та представлені відповідними професійними кластерами.

Науковці і практичні працівники, оперуючи відповідними категоріями в контексті конкретної наукової і професійної діяльності, за справедливою оцінкою О. Турчинова, часто не розуміють одне одного, користуючись винятково мовою своєї науки (Турчинов). Відповідно, за визначенням українських науковців, в структурі державного управління, як спеціальній галузі наукового знання, методологічна складова: «ще не склалась в ракурсі пізнавальної і практичної систем. Нинішній стан методології державного управління не може задовольнити ні потреб практики державного будівництва, ні потреб державного управління як галузі знань» (Методологія державного управління як галузі науки, с. 3). Вона потребує «докорінних змін, використання методологічних досягнень інших наук, теоретичного і практичного осмислення проблем сьогодення та шляхів їх вирішення» (Методологія наукових досліджень з державного управління, с. 24).

До проблем, які вимагають загального вирішення, окремі науковці відносять: обґрунтування, систематизацію, класифікацію та опис категорій, аналіз їх генезису, ролі в науці і практиці; створення категорійного атласу державного управління; формулювання принципів державного управління,

аналізу їх наукової, оціночної і практичної транскрипції; визначення норм пізнавальної, оціночної і практичної діяльності в державному управлінні; дослідження системи цінностей, їх зміни і ролей в державному управлінні, пізнавальній, практичній і оціночній діяльності; вивчення парадигмальності державного управління, процесів змін, криз і розвитку парадигм; аналіз теоретичного арсеналу державного управління, тенденцій його розвитку і методологічних функцій; обґрунтування методів державного управління, їх специфіки; забезпечення цілісності пізнавальної і практичної методологій, їх відкритість для методологічних інновацій (Методологія державного управління як галузі науки, с. 10).

Отже, вирішення зазначених проблеми можливе на основі комплексного підходу, особливості якого полягає в тому, що він поєднує в собі теоретичні та прикладні аспекти державно-управлінської діяльності; скеровує дослідників ставитися до об'єкта пізнання як до цілісності, де б державне управління, державна кадрова політика, державна служба були злиті воедино, перебуваючи в кооперативній взаємодії.

Комплексний підхід має лягти в основу побудови раціонально-виваженої моделі гендерної політики в системі державного управління України (з урахуванням зарубіжного досвіду) в рамках гуманістичної управлінської парадигми. Ця модель типологічно має інтегрувати сучасну ідею гендерної паритетності з притаманними українському народові історико-культурними стереотипами щодо соціального статусу, норм поведінки та ролі чоловіка і жінки в приватній та публічній сферах життєдіяльності. Констатуємо, що на цій основі зростає необхідність збалансованої участі чоловіків та жінок у процесі прийняття управлінських рішень та впровадженні заходів що впливають на їхнє життя (Черняхівська, 2016).

Наріжним у розбудови моделі має бути принцип єдності методологічного та теоретичного напрямів дослідження гендерної політики в системі державного управління України. Його застосування змушує уважніше поставитись до проблеми сутності гендерної методології, яка, за оцінкою О. Ворониної, полягає не просто в констатації та поясненні різниці в статусах, ролях та інших аспектах в житті чоловіків і жінок, а в аналізі влади та домінування, утверджених в гендерних суспільствах за посередництвом ролей та відношень (Воронина, 2004, с. 10-11).

Аналогічної думки дотримується Н. Грицяк, наголошуючи, що гендерні дослідження спрямовані на виявлення ролі, норм, цінностей, рис характеру, які суспільство через системи соціалізації, поділу праці, культурні цінності й символи пропонує виконувати жінкам і чоловікам (Грицяк, 2004).

Дискусія та висновки

Дієвість гендерної політики в системі державного управління прямо залежить від вирішення центральної проблеми ефективного використання кадрового потенціалу України, задіяного в системі владно-управлінських відносин на основі високої цінності ідей розбудови правової держави громадянського суспільства та реального забезпечення прав українських громадян на вільний, самодостатній розвиток у всіх сферах суспільного життя незалежно від статі.

Поширені у вітчизняній науковій думці погляди на принцип паритету або гендерної паритетності закладають підвалини у модель побудови відносин, коли на передній план впливає питання про пропорційність, квоти і т. п. чоловіків та жінок в системі державного управління. У тих наукових працях, де зроблено акценти лише на принципах паритетної демократії, присутнє штучне обмеження аналізом доктрини національної політики гендерної рівності під кутом зору еволюції (історії) її основоположних принципів та ідеології, ідеї рівності у представництві громадян в різних сферах суспільного життя.

Пропонований підхід дозволяє розглянути соціальні стереотипи крізь призму особливостей поведінки індивіда в залежності від статі та уявлень про фемінність та маскуліність у межах культури окремого суспільства. Соціальні стереотипи інтегровані пояснюючими моделями гендерних відносин патріархатної та феміністської основи, які сформувалися в рамках парадигми «влада-домінування-попора». У цій системі влада виступає основним виміром стратифікаційно-статусного поділу, розподіляючи індивідів за соціальними ролями та позиціями.

В основі наступних досліджень гендерної політики в системі державного управління в рамках гендерної моделі партнерських відносин доцільно керуватися принципом кооперації та принципом

рівноправності, які поряд з традиційними принципами паритету, пріоритету та доміантності теж притаманні інтеракції людей кожного соціуму. При цьому принцип рівноправності громадян в системі гендерно-управлінських відношень слід розглядати як важливий фактор розвитку цивілізації, що забезпечує вихід на рівень іншого діапазону аналізу з включенням онтологічних, соціальних і правових основ гендерної рівності, не акцентуючи увагу на відношенні статей та ставить вимогу відповідальності як держави, так і кожного громадянина за створення умов соціального партнерства.

Бібліографія

- Черняхівська В.** Шляхи вдосконалення гендерної політики в системі державного управління. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державна служба, 10(1), 47-52. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2018/10-10/12>
- Рудніцька Р. М.** Сутність та зміст механізмів державного управління та принципів їх функціонування / Р. М. Рудніцька, О. Г. Сидорчук // Публічне управління: теорія та практика. - 2014. - Вип. 4. - С. 50-60. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2014_4_10.
- Методологія державного управління як галузі науки** : [наук. розробка]; авт. кол. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. О. Краснейчук. – К. : НАДУ, 2010. – 32 с.
- Степин В.** Саморазвивающиеся системы и постнеклассическая рациональность / В. Степин // Вопросы философии – 2003. – № 8. – С. 5-17
- Скакун І.** Ідеї людиномірності в сучасній українській філософії / Ігор Скакун // Релігія та соціум.- 2015 - №1-2 (17-18) - С.62-67.
- Скакун І.** Динаміка парадигм людиномірності наукового знання/ Ігор Скакун// Релігія та соціум.- 2013.- №2 (10)- С.104-108.
- Скакун І.** Перспективи антропоцентризму в сучасній науковій картині світу / О.І. Скакун // Актуальні проблеми філософії та соціології.- 2015.- №5.- С.193-196
- Черняхівська В. В.** Еволюція гендерних стереотипів відповідно до типів держави, відносин влади, домінування. Науковий вісник: Державне управління. 2020. № 3 С. 213-222.
- Турчинов А. И.** Проблемы теории и методологии государственного управления и государственной службы / А.И.Турчинов // [Электронный ресурс]- режим доступу: http://www.jeducation.ru/4_2008/4.html
- Методологія наукових досліджень з державного управління** : [хрестоматія]; [упоряд. С. В. Загороднюк, О. Л. Євмешкіна, В. В. Лещенко] ; за заг. ред. К. О. Ващенко. – К. : НАДУ, 2014. – 180 с.
- Черняхівська В. В.** Історичний досвід становлення української моделі гендерного паритету / В.В. Черняхівська // Електронне фахове видання з державного управління / «Державне управління : удосконалення та розвиток». - К., 2016 р. [Електронний ресурс] режим доступу - <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1012>
- Воронина О. А.** Феминизм и гендерное равенство / О.А. Воронина – М.: УРСС, 2004. – 319 с.
- Грицяк Н. В.** Формування гендерної політики в Україні: проблеми теорії, методології, практики [монографія] / Н.В.Грицяк. – К.: НАДУ, 2004. – 384 с.

References

- Chernyakhivska V.** (2018). Ways to improve gender policy in the system of public administration. [Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Public Service]. Kyiv: Taras Shevchenko National University of Kyiv [in Ukrainian].
- Rudnitska R., Sidorchuk O.** (2014). The essence and content of mechanisms of public administration and principles of their functioning. [Public administration: theory and practice]. Kyiv: UJRN [in Ukrainian].
- Surmin, Yu. P., Bakumenko, V. D., Krasneichuk, A. O.** (2010). Metodolohiia derzhavnoho upravlinnia yak haluzi nauky [Methodology of public administration as a branch of science]. Kyiv: NADU [in Ukrainian].

- Stepin V.** (2003). Self-developing systems and post-nonclassical rationality [Problems of Philosophy]. [in Russian].
- Skakun I.** (2015). Ideas of people in contemporary Ukrainian philosophy [Religia and society].- [in Ukrainian].
- Skakun I.** (2013). Dynamics of paradigms of human dimension of scientific knowledge [Religion and society].- [in Ukrainian].
- Skakun I.** (2015). Perspectives of anthropocentrism in the modern scientific picture of the world [Actual problems of philosophy and sociology]. [in Ukrainian].
- Chernyakhivska V.** (2020). Evolution of gender stereotypes in accordance with the types of state, power relations, domination. [Scientific Bulletin: Public Administration]. [in Ukrainian].
- Turchinov A.** (2008). Problems of theory and methodology of public administration and public service. Retrieved from http://www.jeducation.ru/4_2008/4.html. [in Russian].
- Zagorodniuk S., Evmeshkina O., Leshchenko V., Vashchenko K.** (2014). Methodology of scientific research in public administration: [textbook]; Kyiv: NADU [in Ukrainian].
- Chernyakhivska V.** (2016). Historical experience of formation of the Ukrainian model of gender parity. [Electronic professional publication on public administration "Public administration: improvement and development"]. Retrieved from <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1012>. [in Ukrainian].
- Voronina O. A.** (2004). Feminism and Gender Equality. M.: UPSS. [in Russian].
- Grycyak N. V.** (2004). Formation of gender policy in Ukraine: problems of theory, methodology, practice: monograph. K.: NAPA.

METHODS OF RESEARCH OF GENDER POLICY IN THE SYSTEM OF PUBLIC ADMINISTRATION WITHIN THE ANTHROPOCENTRIC PARADIGM OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE

Viktoriya Chernyakhivska, (**corresponding author*), Candidate of Sciences in the Public Administration, Associate Professor of the Department of Public Administration, Interregional Academy of Personnel Management <https://orcid.org/0000-0003-4135-7770>
e-mail vikysiya@ukr.net

Oleksandr Tikhonenko, graduate student of the third year of study with a break from the production of the Department of Public Administration

Abstract

In the article, within the anthropocentric paradigm of scientific knowledge, the traditional methodology of gender research for the Ukrainian science of public administration is investigated. Emphasis is placed on the multidimensionality of the gender model and the integrated nature of the concept of "gender policy in public administration". The block of problems corresponding to the central problem of effective use of personnel potential of Ukraine involved in the system of power-administrative relations on the basis of high value of ideas of building the rule of law of civil society and real maintenance of the rights of Ukrainian citizens to free, self-sufficient development in all spheres of public life sex.

It is concluded that at the turn of the third millennium the idea of human dimension of scientific knowledge acquired paradigmatic significance and formed the basis for an anthropocentric concept that synthesizes worldview and scientific research into a harmonious system of knowledge, ideas and views about man.

A feature of the methodology of anthropocentrism is the focus on finding conceptual links between the individual, individuality, personality and creating an integrated system of concepts that can cover in a single synthesis of social, psychological and biological specifics of human nature and its creative activity. It is emphasized that the anthropocentric paradigm of scientific knowledge is designed to integrate multi-vector worldview and scientific knowledge based on the actualization of moral, ethical and aesthetic principles in relations between people to prevent inhumane manifestations in their daily lives and professional activities.

It is proved that the effective functioning of the public administration system depends on a rationally balanced model of gender policy. The basis for building such a model should be the idea of the integrity of the public administration system in understanding the interdependence of political power, represented by the political elite, public power with the state apparatus and the civil service, society and citizens.

Keywords: *gender, gender policy, public administration, society, parity democracy, discrimination, human rights, gender equality.*

Received: November 04, 2020

Approved for printing: December 28, 2020

Published: February 26, 2021

Chernyakhivska V., Tikhonenko O. (2020). Methods of research of gender policy in the system of public administration within the anthropocentric paradigm of scientific knowledge. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Public Administration*, (13), 80-87. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2021/13-9/9>